

Sygn. akt II CSK 813/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta Ł.
przy uczestnictwie Miasta Ł., G.K., B.B.
-R., J.O., K.O., B.S.,
M.S., M.R., W.H., H.K.,
T.Z., J.C., K.K., T.K., A.Z., T.K., J.Z., M.K., Z.Ś., J.W-B., A.A., B.M. i K.K.
o zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczek postępowania – G.
K. i M.R.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 18 maja 2018 r., sygn. akt III Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestniczek postępowania G.K. oraz M.R. tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 1350 (tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestniczki G.K. i M.R. wniosły skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 18 maja 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Powołując się na wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego wskazały, że brak jest jak dotąd poglądu wyrażonego na poziomie Sądu Najwyższego w sytuacji, gdy posiadacz zależny całej nieruchomości staje się jej współwłaścicielem i chce samoistnie posiadać pozostałe udziały a przy koncepcji przyjętej przez Sąd, że wnioskodawca od początku posiadał całą nieruchomość samoistnie pozostaje pytanie czy w sytuacji, gdy staje się on w „międzyczasie” współwłaścicielem nieruchomości aktualne jest jednolite orzecznictwo Sądu Najwyższego o konieczności ujawnienia pozostałym współwłaścicielom woli posiadania

samoistnego ich udziałów. Ponadto zdaniem uczestniczek skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem Sąd Okręgowy wbrew własnym ustaleniom faktycznym, dotyczących pisma z 1969 r. zawierającego informację, że nieruchomość pozostaje od 1945 r. w administracji Zarządu Budynków Mieszkalnych Ł. – [...], przyjął samoistność posiadania Skarbu Państwa.

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżące nie sprostają tym wymaganiom wskazując bowiem na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i formułując zagadnienia prawne nie tylko nie wskazały norm prawnych, na których tle miały powstać zagadnienia prawne ale także nie przedstawiły żadnych argumentów, które mogłyby prowadzić do rozbieżnych ocen prawnych. Poza tym trzeba mieć na względzie, iż w przedmiotowej sprawie Sąd drugiej instancji ustalił, iż Skarb Państwa władał całą nieruchomością przed nabyciem udziału we współwłasności wynoszącego 1/3 część a zatem manifestacja woli posiadania samoistnego ponad ten udział nie mogła mieć miejsca. Z drugiej strony samo formalne nabycie udziału we współwłasności nieruchomości nie daje wystarczających podstaw do wniosku o braku samoistności dotychczasowego posiadania.

W związku z powołaniem się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnoszące skargę kasacyjną nie przedstawiła szerszego wyводу mogącego świadczyć o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Pismo z dnia 26 maja 1969 r. związane z postępowaniem o zwolnienie spod zajęcia udziału w nieruchomości a dalej z nabyciem tego udziału przez Skarb Państwa zostało uwzględnione przez Sąd i ocenione w kontekście spełnienia przesłanek zasiedzenia własności. Stąd sam zarzut przyjęcia samoistności posiadania pomimo treści tego pisma nie oznacza, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie ar. 520 § 3 w zw. z art. 13 § 2, 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

jw